

„Pasižadavau būti doras ir garbingas Lietuvos karys“

Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomojo pulko vadas plk. ltn. Renatas Chrimlis savo įsakymu nustatė kovo 22 d. atlikti naujai pašauktų į karo tarnybą vaikinių prisiekimo ceremoniją. Pasirinkta diena – Didysis šeštadienis – Kristaus prisikėlimo išvakarės, ne vienam kėlė klausimą – kodėl būtent šią dieną? Tačiau šiame sprendime būta logikos.

Edmundas SIMANAITIS

Savanoris kūrėjas, Jonava

Mokomojo pulko tradicija

Tradicškai į Ruklą, kur yra dislokuotas Mokomasis pulkas, atvyko iš visos Lietuvos būsimųjų jaunųjų karių tėvai, broliai, artimieji, jų draugės ir draugai. Paplentėje kelis kilometrus išsiriavo lengvųjų automobilių eilė. Kariams rikiuotė ir ceremonialas – šventa vieta. Pagal įstatymą šaukiamąjo amžiaus vaikinai, pašaukti atlikti karo tarnybą, vadinami naujokais. Ir tik po pradinio apmokymo, po supažindinimo su karine tvarka ir drausme, su konstitucine pareiga ir atsakomybe, atliekamas išskirtinės svarbos pilietinis aktas – priesaika. Iškilmingoje aplinkoje naujokai be išlygų prisiekia sąžiningai vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, įstatymus ir savo vadų įsakymus. Jie pasižada būti „dorais ir garbingais Lietuvos kariais.“

Kario priesaika – jauno žmogaus gyvenime yra pirmas išskirtinės reikšmės aktas jam, jo artimiesiems ir visai patriotinei visuomenei. Jis atliekamas iškilmingoje aplinkoje. Labai gerai, kad šis pilietinis aktas vyksta naujokų tėvų ir artimųjų akivaizdoje. Tai sustiprina jaunojo kario pasitikėjimą savo jėgomis ir gebėjimą,

o visuomenei tuo pat metu parodomas dėmesys ir išreiškiama pagarba ne tik jaunajam kariui, bet ir jo tėvams, užauginusiems jaunąjį šalies pilietį.

Simbolinė karių kartų sąsaja

Apmokyti jaunieji kariai, stovėdami rikiuotėje ar žygiuodami, patiria „alkūnės jausmą“ būseną – jie tampa nariais karinio vieneto, gebančio darniai veikti kartu ir atlikti vadų užduotis. Šis pasididžiavimo jausmas būdingas ir kitoms organizacijoms, kuriose rikiuotė yra būtinoji ritualų dalis, pavyzdžiui, šauliams ar skautams.

Pirmojo ir antrojo batalionų karių stačiakampiai buvo išrikiuoti aikštėje. Mokomojo pulko ir valstybės vėliavos su asista buvo rikiuotės fronto viduryje. Kitoje aikštės pusėje plaukštėsi Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) apygardų vėliavos. Jas laikė žilagalviai partizanai, laisvės kovų veteranai – Lietuvos kariuomenės dimisijos kariai savanoriai. Ši simbolinė karių kartų sąsaja yra ne mažiau svarbi, kaip ir netrukus įvyksiantis naujokų priesaikos aktas. Ji akivaizdžiai liudija Tėvynės gynimo pareigos tęstinumą ir perimamumą. Taip simboliškai parodomas tęstinumas Lietuvos kariuomenės tradicijai.

Nukelta į 3 psl. Priesaika Mokomajame pulke.

Gintauro Tiškos nuotrauka

Į Kosovą išvyko devintasis savanorių būrys KFOR-18

Būrio kariai vertinamosiose pratybose. Trečias iš kairės - būrio vadas vyr. ltn. Kazimieras Kopačius.

Vrš. Eugenijaus Žygaičio nuotrauka

Gr. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korespondentas

Balandžio 1 dieną Gedimino štabo batalione į misiją Kosove išlydėtas devintasis Savanorių pajėgų taikdarių būrys KFOR-18.

Būrio palydėtuvių ceremonijoje dalyvavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lauko pajėgų vadas brg. gen. Vytautas Žukas, Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas plk. Antanas Plieskis, KASP rinktinių vadai, KFOR-18 būrio karių artimieji.

Būrys suformuotas iš Didžiosios Kovos rinktinės karių savanorių, vadu paskirtas vyr. ltn. Ka-

zimieras Kopačius. Šeši būrio kariai tarptautinėje operacijoje dalyvaus antrąjį kartą.

Būrys KFOR-18 pasirengimą misijai pradėjo šių metų sausio mėnesį. Vilniuje kariams buvo surengtas pirmasis etapas – individualių įgūdžių atnaujinimo kursas. Nuo vasario mėnesio būrys tęsė pasirengimą Butigeidžio dragūnų mokomajame batalione, kur yra visa mokymams reikalinga infrastruktūra. Vyko kolektyvinis būrio rengimas, mokytasi taikos rėmimo operacijų taktikos. Praėjusią savaitę vertinamosiomis lauko pratybomis būrys baigė pasirengimą misijai.

Nukelta į 2 psl.

Apdovanojimai

Lietuvos kariuomenės vadas apdovanojo padėkos raštais:

kpt. Jevgenijų Leilanda, kpt. Vladislova Florina, kpt. Asta Petraškiene, vyr. ltn. Vitalijų Paplauską, j. psk. Olegą Cvirinką, gr. Vytautą Kanišauską, gr. Remigijų Giedraitį, srž. Juozą Genevičių, gr. Ričardą Miliūtį.

Lauko pajėgų vadas apdovanojo padėkos raštais:

kpt. Editą Daujotienę, j. srž. Kęstutį Rusteiką, gr. Liną Linkutę.

KASP vadas apdovanojo

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (15-os metų):

vyr. srž. Vygantą Narkošį, srž. Artūrą Ivanauską, j. srž. Artūrą Vilčinską, vyr. srž. Kęstutį Naujalį, srž. Arminą Lukoševičių, gr. Kęstutį Bendorių, srž. Ramūną Lopetą, gr. Ritą Kieleinę, eil. Zitą Ambraziūniene;

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (10-ies metų):

srž. Raimundą Ilgūną, j. srž. Renatą Stankevičienę, gr. Rytį Juodviršį, gr. Marijų Zubricką, eil. Reginą Kazakauskaitę, ats. ltn. Joną Jurkyną, vyr. srž. Romualdą Paulauską, srž. Saulių Martinkų, j. srž. Vidmantą Zavecką, gr. Lauryną Anuškevičių, gr. Aidą Utmaną, gr. Tomą Vancevičių, gr. Antaną Staskevičių, gr. Arūną Sereiką, gr. Kęstutį Jočį, eil. Žydrūną Blaškevičių, j. srž. Klaidą Budzevičių, gr. Arūną Masalskį, eil. Tomą Misiūną;

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (5-erių metų):

gr. Vidą Antanavičių, gr. Tadą Dauderį, gr. Laimą Džiaugienę, gr. Eglę Kantautę, gr. Eligijų Kazikaitį, gr. Deividą Čekauską, gr. Vidmantą Talalą, gr. Gytį Mordasą, gr. Kęstutį Vinčą, eil. Tomą Laužonį, eil. Raimondą Paškevičių, ats. ltn. Algirdą Palionį, srž. Gedą Avietyną, gr. Giedrių Adomavičių, gr. Rimantą Aleksą, gr. Edmundą Bingelį, gr. Audrių Buliką, gr. Rolandą Dereškevičių, gr. Vytautą Gliebų, gr. Darių Kandratavičių, gr. Regimantą Klemanskį, gr. Marių Maslauską, gr. Darių Maslauską, gr. Vytautą Mickevičių, gr. Saulių Suprinavičių, gr. Valdą Tamulevičių, eil. Mantą Abromavičių, eil. Rolandą Agrbą, eil. Eimantą Adašiūną, eil. Kristiną Ambrazevičiūtę, eil. Tadą Andruškevičių, eil. Vitalijų Apanovičių, eil. Justiną Balčią, eil. Eimantą

Budžiulį, eil. Liną Baliūniene, eil. Marių Bisikirską, eil. Kęstutį Kacevičių, eil. Andrių Kamandauską, eil. Martyną Karpavičių, eil. Tomą Kastanavičių, eil. Tomą Kubilių, eil. Dalių Maziuką, eil. Mantą Miliuką, eil. Darių Narkevičių, eil. Aldoną Nickų, eil. Egidijų Petruškevičių, eil. Mindaugą Romikaitį, eil. Žydrūną Siaurazą, eil. Vitalijų Statkevičių, eil. Donatą Sventicką, eil. Vytautą Vitkauską, eil. Povilą Žukauską, gr. Gediminą Burbulį, gr. Gintarą Gasiūną, gr. Laurą Gendvilę, gr. Egidijų Kaziulį, gr. Donatą Žirį, eil. Andrių Antanaitį, eil. Gražvydą Brajinską, eil. Giedrių Januškevičių, eil. Paulių Liukpetrį, eil. Kristiną Margevičienę, eil. Marių Pelenį, eil. Valdą Steponaitį, eil. Tomą Šumskį;

medaliu „Už pasižymėjimą“:
kpt. Mindaugą Gedvilą;

pajėgų medaliu „Už pavyzdinę tarnybą“:
vyr. srž. Laimoną Bužą, j. srž. Saulių Dakinevičių, gr. Gintarą Baltakį;

padėkos raštu:

gr. Liną Jasionytę, gr. Darių Juonį, gr. Valdą Revucką, gr. Rimą Varsevičių, j. srž. Petrą Barauską, gr. Raimondą Urvikį, gr. Rimą Zdanavičienę, eil. Laimą Sidorovaitę, j. srž. Deividą Kaduškevičių, gr. Antaną Dikšą, j. srž. Eitarą Laurutį, j. srž. Darių Povilaitį, gr. Rolandą Gedminą, gr. Giedrių Razgaitį, gr. Vidą Tautkę, eil. Rimantą Avyžių, eil. Vaidą Čeponį, eil. Justiną Lažinską, eil. Saulių Liučvaikį, eil. Joną Vaitkevičių, eil. Alvydą Zajarską.

Laipsniai

Suteikti laipsniai: kapitono

vyr. ltn. Rimvydai Švedui,
atsargos leitenanto
eil. Liudvikui Vasiliauskui.

Paskyrimai

Kpt. Alvydas Baranauskas paskirtas Aviacijos rinktinės štabo S6 skyriaus viršininku.

Atsisveikino su tarnyba

atsargą paleisti:

kpt. Ovidijus Jasevičius, vrš. Vytautas Valickis.

Dragūnai sodino mišką

Inga ŠMITIENĖ

Daugiau kaip 200 hektarų išdegtusio miško, penki milijonai litų nuostolių – toks 2006 m. gegužę Neringą nusiaubusio gaisro rezultatas, tačiau tikrieji didžiausio kada nors Kuršių nerijoje siautusių gaisro padariniai skaičiais neįvertinami. Kol kas nenustatyta Smiltynės gaisro priežastis. Ugnis galėjo išplisti nuo stiklo šukės, numestos nuorūkos, neatmetama ir tyčinio padegimo versija.

Tai buvo pentas didelis gaisras per pastarąjį pusšimtį metų. 1957-aisiais išdegė 150 hektarų. 1995 metais gaisras nuniokojo 60 hektarų plotą, apaugusį kalnapušėmis. Per 2006 metų gaisrą išdegė 235,66 ha miško. Neprognozuojama ir ateitis – ar toks gaisras nepasikartos?

Į stichijos nusiaubtą Kuršių nerijos mišką po truputį grįžta gyvybė, atsigauna ir išdegtas dirvožemis, todėl nacionalinis parkas pradėjo miško atsodinimą. Į pagalbos prašymą atsiliepė ir Lietuvos kariuomenė, paskelbusi Kuršių nerijos miško atsodinimo akciją.

Tris dienas nuo ryto iki vakaro Butigeidžio dragūnų mokojo bataliono kariai į smėlėtą ir sudegusių medžių šaknimis apraizgytą dirvožemį sodino pušų sodinukus. Metras po metro ir daugiau kaip 10000 pušų sodinukų, pasodinti trijų hektarų plote. Miškininkai sako, kad tik kas dešimtas sodinukas išgyvens, bet kariai labai stengėsi ir tiki, kad jų pasodintos pušelės tikrai prisigis.

Dragūnai Smiltynėje sodina mišką.

Autorės nuotrauka

Į Kosovą išvyko devintasis savanorių būrys KFOR-18

Vyr. ltn. Kazimieras Kopačius.

Vrš. Albertas Bradaitis.

Eil. Jana Stepanėnaitė.

Atkelta iš 1 psl.

Balandžio viduryje Kosove misiją pradėsiantys kariai dalyvaus NATO vadovaujamojoje operacijoje, gyvens amerikiečių bazėje netoli Ferizajaus–Uroševaco miesto. Lietuviai budės KFOR kontrolės poste prie sienos su Makedonija, vykdys patruliavimo, greitojo reagavimo ir kitas užduotis.

Anot KFOR–18 būrio vado vyr. ltn. K.Kopačiaus, būryje geri kariai, tik jų patirtis skirtinga, yra karių į misiją vykstančių jau antrąjį kartą, yra ir naujokų.

– Veteranų parama ypač jautėsi pasirengimo metu, dauguma karių

baigiamosiose pratybose pirmiausia akytai stebėjo, ką darys ir kaip konfliktinėse situacijose pasielgs kariai, jau tarnavę Kosove. Taip pat pastebėjau, kad patirtis buvusių Balkanuose ir Afganistane kažkiek skiriasi. Visuose regionuose yra sava specifika. Be to, du skyrių vadai jau yra dalyvavę tarptautinėse operacijose, jais galima drąsiai pasitikėti, – sakė vyr. ltn. K. Kopačius.

Svarbiausia, pasak vado, kad būrys draugiškas ir visi savanoriai turi gerą humoro jausmą. Pats KFOR–18 būrio vadas 2005 metais baigė Lietuvos karo akademiją ir buvo paskirtas į Vytauto rinktinę, kur tarnavo iki reorga-

nizacijos. Vėliau perkeltas į Didžiosios Kovos rinktinę, paskirtas štabo aptarnavimo kuopos ryšių būrio vadu. Iki tarnybos KASP karininkas nedaug žinojo apie mūsų pajėgas, o pradėjęs tarnauti susiformavo gerą nuomonę apie karių savanorius: „Tai rimti ir patyrę žmonės jie, skirtingai nuo profesinės karo tarnybos karių, yra baigę ne tik savo karinius kursus, bet ir civilinius mokslus, dažnas dirba atsakingame darbe.“

Vrš. Albertas Bradaitis, studijuodamas Kaune, Puskarininkų mokykloje, baigė studentų vadų kursus. Anot savanorio, jau tuomet suprato, kad karyba – tai jo

duona ir toliau be kariuomenės nebegalės gyventi. Baigus mokslus pereiti į profesinę karo tarnybą, o tuo labiau išvažiuoti į misiją, nebuvo galimybių, tačiau viršila nenurimo ir po kurio laiko, įsidarbinęs Vilniuje, įstojo į Savanorių pajėgų civilių ir karių bendradarbiavimo kuopą. Greitai bus treji metai, kai ten sėkmingai tarnauja. Civilis Alberto išsilavinimas – energetikos vadybininkas, tačiau dabar

dirba administratoriumi spaustuveje „Spaudos kontūrai.“ Pasirengimas misijai viršilai praėjo labai greitai, mokomajame batalione teko mokytis naujų dalykų, daug judėti, sportuoti. Kosove Albertas tikisi gerai atlikti savo pareigą ir, svarbiausia, nenuvilti būrio vado bei savo skyriaus karių, kuriems teks vadovauti.

Pirmojo skyriaus ryšininkė Jana Stepanėnaitė – kartu ir Valsybės sienos apsaugos tarnybos Vilniaus rinktinės pareigūnė. Baigusi pasieniečių mokyklą Visagine jau aštuonerius metus dirba pasienyje. Savanorė Jana, vidaus reikalų sistemoje turinti puska-

rininkės laipsnį, metus tarnauja Didžiosios Kovos rinktinėje, kariuomenėje ji dar tik eilinė. Stoti į Savanorių pajėgas mergina ryžosi ne vien dėl galimybės išvykti į misiją, bet ir tikėdamasi praplėsti akiratį, susipažinti su gimininga struktūra – kariuomene. Anot jos, įstatymai reglamentuoja, kad statiniai VRM pareigūnai gali tarnauti krašto apsaugos savanoriais. O jei gali tarnauti, tai ir išvykti į tarptautinę misiją nėra didelių kliūčių. Viską pavyko suderinti ir vadovybė pasienietę išleido. Bendradarbiai iš VSAT Vilniaus rinktinės Lavoriškių kontrolės posto labai geranoriškai išlydėjo savo kolegę į Kosovą, palinkėjo sėkmės.

Ar vėliau, po misijos, darbo pasienyje ji neiškeis į tarnybą kariuomenėje? Jana sakė neskubėsianti apsispręsti. VRM sistemoje eiliniam pareigūnui papulti į misiją Jungtinių Tautų ar Europos policijoje gana sunku. Į tarptautines operacijas išvyksta daug mažiau Lietuvos policijos pareigūnų nei karių, todėl kandidatų netrūksta, o atranka labai griežta. Atėjusi į KASP Jana tikėjosi, kad kariuomenėje bus lengviau papulti į misiją ir, pasirodo, neapsiriko. Pasienietei pavyko patekti į pagrindinę KFOR–18 būrio sudėtį, įveikti atranką ir sėkmingai pereiti pasirengimą.

Dalyvavo pratybose „Dvigubas kirtis 08“

Asta DŪDIENĖ

Dainavos rinktinės kariai dalyvavo Specialiųjų operacijų junginio (SOJ) pratybose „Dvigubas kirtis 08“, kurios vyko Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje.

Pernai Dainavos rinktinėje buvo pradėta formuoti 110-oji rezervu kuopa, į kurią atrinkti patys geriausi rinktinės savanoriai. Šios kuopos kariai gali tapti ne bet kas. Rezervo kuopos pagrindinis uždavinys – vykdyti SOJ vadovybės jiems pavestas specifines

užduotis Specialiųjų operacijų junginio pratybų metu, taip pat planuojama, kad ateityje kuopa vykdys apsaugą, artimąją žvalgybą.

Pratybose „Dvigubas kirtis 08“ savanoriams teko būti „priešiška“ nusiteikusiems kovotojais. Pasak rezervu kuopos karių j. srž. Juliaus Grigaliausko ir j.srž. Andriaus Kundroto, pratybos jiems labai patiko, nes, visų pirma, jie galėjo stebėti „Aitvaro“ eskadrono darbą, vykdant netradicines užduotis, įgyti naujos patirties.

Specialiųjų operacijų jungi-

niui tampant pajėgomis, SOJ kariai pratybų „Dvigubas kirtis 08“ metu intensyviai ruošėsi vykdyti kelių tipų operacijas. Pratybų metu keli SOJ eskadronai „Aitvaras“ rengėsi dviem skirtingoms NATO vadovaujamos operacijoms: vienas eskadronas ruošėsi NATO vadovaujamai tarptautinių saugumo pajėgų operacijai, o kitas – vykdyti, jei pririnktų, NATO greitojo reagavimo pajėgų užduotis. Vienas eskadronas nuo šių metų sausio mėnesio pradėjo pusmečio trukmės misiją NATO greitojo reagavimo pajėgose.

Iš Čekijos sugrįžus

Vyr. srž. Ramūnas KEMEŽYS

Dariaus ir Girėno rinktinė

Čekijoje, Vyškovo mieste, britų rengimo centre mokėsi mūsų rinktinės operacijų specialistas vyr. srž. Vytautas Mickevičius. Patikėme jam keletą klausimų.

– Sveikas, tamsta vyresnysis seržante, kaip „kurselis“ su britais?

– Pirmiausia pradėkime nuo to, kad „kurselis“ truko daugiau kaip pusantro mėnesio. Džiaugiuosi, kad teko bendrauti su britų instruktoriais, tikrai kieti vyrukai. Kurse dalyvavo 26 kariai iš įvairiausių valstybių – Lietuvos, Kroatijos, Slovakijos, Slovėnijos, Čekijos, Makedonijos, Armėnijos, Ukrainos, Baltarusijos, Albanijos, Serbijos, Bosnijos ir Hercegovinos, įvairiausių laipsnių – nuo majoro iki grandinio.

– Sakai, buvo iš Ukrainos bei Baltarusijos?

– Taip, džiugu matyti kaimyninių šalių atstovus. Nustebau, pamatęs baltarusių taikdaryų kuopos atstovus, o ukrainiečių desantininkai išties rimti vaikinai. Vienas ukrainietis net pripažintas geriausiu kursantu. Smagu prisiminti serbiškus bei albaniškus žodžius, kuriuos išmokome misijoje, praverė bendraudami su kolegomis iš Balkanų.

– Ko ten jus tie britai mokė?

– Na, daug laiko skirta pratybų vedimo taktikai, kaip karius sudominti užsiėmimų metu, kokias temas reikėtų nagrinėti pradžioje. Anksčiau šis kursas vykdavo kartu su šaudymo vadovo kursu, šįkart visas dėmesys instruktorius savybių tobulinimui bei pratybų organizavimui. Be šaudymo neapsieita, tad teko ir čekų ginkluotę išbandyti. Mūsų instruktorius buvo iš parašiutininkų brigados, turintis labai didelę patirtį, virš dvidešimt metų kariuomenėje, dalyvavęs daugelyje operacijų, net ir Afrikoje, todėl buvo labai įdomu ir naudinga klausytis jo pasakojimų.

– Žinome, kad britai labai kreipia dėmesį į karių fizinį pasirengimą.

– Taip, tikra tiesa, teko nemažai rytas pabėgioti, atlikinėti įvairiausių fizinių pratimų. Net numėčiau svorio, o tai, kaip sakoma, visada į naudą.

– Ką veikdavote laisvalaikiu?

– Savaitgaliai laisvi, todėl galėjome pakeliauti po Čekiją bei Austriją, pamatyti Prahą.

Labai geros sąlygos pačioje karo akademijoje. Čekai nebūtų čekais, jei nepasiūlytų susirungti futbolo aikštėje. Jie puikiai žaidžia, teko nusileisti, o varžytis krepšinio aikštelėje atsisakė, girdi, su lietuviais rungtis neverta.

– Čekijoje ir Vasario 16-tąją sutikote.

– Buvau maloniai nustebęs, kad įvairiausių valstybių atstovai žino mūsų šventę, gražiai pasveikino, o armėnai net šašlyką iškepė.

Vyr. srž. Vytautas Mickevičius.

„Pasižadavau būti doras ir garbingas Lietuvos karys“

Atkelta iš 1 psl.

Pagal tradiciją priesaikos tekstą skaitė naujokas, savo pastangomis nusipelnęs garbės tai atlikti. Visi kiti išrikiuoti būriuose naujokai kartojo priesaikos žodžius, man regis, be išimties pakartojo paskutinį priesaikos sakinį – „Tepadeda man Dievas“. Nuo šio momento visi naujokai įgijo garbingą Lietuvos Respublikos kario statusą.

Teisė pabučiuoti pulko vėliavą buvo suteikta kito bataliono jaunajam kariui. Kapelionas mjr. Arnoldas Valkauskas palinkėjo kariams linksmų šventų Velykų ir suteikė palaiminimą. Sveikinimo žodį tarė partizanas dim. plk. Jonas Čeponis. Mokomojo pulko vadas plk. lt. R. Chrimlis dviem sakiniais kreipėsi į pulko karius, o šie į sveikinimą atsakė griausmingu „Valio! Valio! Valiooo!“

Jaunieji kariai – Tėvynės viltis ir pasididžiavimas

Tada iš Alytaus atvykusiam Birutės bataliono orkestrui užgrojus maršą, pradėjo žygiuoti jaunųjų karių būriai. Kokie gražūs mūsų vaikinai! Kaip darniai jie žygiuoja! Jų veiduose rimtis ir pasitikėjimas savimi ir vadais, teisėtas pasididžiavimas Tėvyne, atkūrusia valstybingumą. Tai visiškai kita karta, kuri gimė pirmaisiais Sąjūdžio metais ir užaugo jau ne sovietinėje, o besikeičiančioje posovietinėje visuomenėje. Nežinau gražesnio ir labiau jaudinančio vaizdo, kaip jaunųjų karių žygiavimas po priesaikos savo Tėvynei Kristaus Prisikėlimo šventės išvakarėse.

Jaunųjų karių tėvai gavo progą tiesiogiai pabendrauti su kuopų, būrių vadais. O po to daug karių buvo išleisti trims dienoms šventinių atostogų. Šis sprendimas buvo sutiktas kaip itin maloni ir labai laukta dovana karių šeimoms. Daugeliu atvejų tikras teisėtas Lietuvos karys pirmą kartą pasirodys uniformuotas saviški aplinkoje, kur, be jokios abejonės, bus visapusiškai aptartas priesaikos aktas. Mokomojo pulko vadovybės organizuota priesaikos ceremonija vertintina ne tik kaip įstatyminis konstitucinės pareigos įforminimo aktas, bet ir kaip itin reikšminga jaunuoliams ir visuomenei pilietinio ugdymo pamoka. Dažniausiai šeimos ar giminės istorijoje tokie gyvenimo momentai išlieka nepamiršti.

Bolševikinės okupacijos nusikaltimai ir gėda

Nusižengčiau savo sąžinei, jei nepasakyčiau, kad mano bendražygiai sovietų okupacijos metais, būdami tokio paties amžiaus, kaip žygiuojantieji pro vadų gretą ir minią savo artimųjų, taip pat puoselėjo viltį pasibaigus kovoms iškilmingu maršu darnia rikiuote pražygiuoti gimtojo miesto centrine gatve...

Lemtis, deja, buvo kitokia – Tuskulėnų garažo kolektyvinė duobė Nr.31, aikštė prie Kazlų Rūdos sribyno, Gulago „salyno“ sąvartynas Magadane ir nuolatinis išlikusiųjų persekiojimas sovietmečiu... Iš bendrabalių sulaukėme šių metų Prisikėlimo šventės tik dvie-

se. Šie žodžiai nelaikytini skundimu. Anaiptol, tai tik okupacijos metų tikrovės epizodas, vienas atvejis iš neaprepiamos daugybės. Viliuosi, kad nūdienos jaunoms kartoms imperinio bolševizmo teroro neteks patirti, nors tų pačių piktų kėslių šaknys Rytuose liko neišrautos. Buvusieji „vaduotojai“ nesukaupe politinės valios apsisvalyti patiems, nusiplauti amžiaus gėdą ir bent atsiprašyti savo aukų.

Ugdyti sąmoningą valstybės pilietį

Netiktų rašinio baigti minorine gaida. Pernai baigiantis metams Mokomasis pulkas sudarė bendradarbiavimo sutartį su Gyventojų genocido ir rezistencijos muziejumi. Sudarytojai teigia, kad šią sutartį sudarė, „siekdami ugdyti Lietuvos karius sąmoningais piliečiais, savo krašto patriotais, žinančiais savo valstybės istoriją, suvokiančiais istorinio-kultūrinio paveldo išsaugojimo ir puoselėjimo svarbą, norėdami pabrėžti Tyrimo centro mokslinę ir švietėjišką reikšmę, taip pat sukaupti Lietuvos kariuomenės ir Mokomojo pulko istorinę medžiagą.“ Iš tikrųjų tikslas svarbus ir aktualus.

Mokomasis pulkas įsipareigoja muziejaus tyrimo centrui padėti kaupti eksponatus, dalyvauti tyrimo centro vykdomose programose ir, žinoma, padėti rengti temines parodas, talkinti organizuojant moksleivių vasaros stovyklas.

Beje, Mokomasis pulkas savo istorijos ir meno muziejuje saugo nemažai vertingų eksponatų, kurie išradingai panaudojami jaunųjų karių pilietiniam ugdymui ir švietimui. Numatoma leisti pasinaudoti jais ir Genocido aukų muziejui.

Savo ruožtu pastarasis muziejus įsipareigoja nemokamai priimti organizuotai atvykstančias Mokomojo pulko karių grupes. Numatoma rengti parodas, atsižvelgiant į reikšmingas sukaktis ir valstybinių švenčių bei minėtinių dienų kalendorių.

Seimo nutarimas įpareigoja

Seimo nutarimas paskelbti 2008 metus Sąjūdžio metais yra savaip įpareigojantis ir karinių vienetų vadovybę, švietimo įstaigų vadovus, savivaldos institucijų darbuotojus. Planuojant renginius reikėtų stengtis išryškinti tautos masinio judėjimo – Lietuvos Sąjūdžio unikalumą Tėvynės ir pasaulio istorijoje. Antroji Respublika buvo atkurta Sąjūdžiui grumiantis su Kremliumi, su vietine komunistine-ūkinė nomenklatura ir su KGB struktūromis. Sąjūdžio vadovai gebėjo veikti remdamiesi tarptautine teise, gorbačiovinės pertvarkos metais prasikalusia ir suvešėjusia minties laisve. Beje, nenubrauktinas bendravimas ir su lietuviškai atsikovošėti pradėjusia kompartijos dalimi.

Įvairaus pobūdžio Sąjūdžio susibūrimai ir kitokios kultūrinės priemonės puikiai įsikomponuoja į Lietuvos vardo 1000-mečio renginių seką. Be to, ateinantys metai reikšmingi mūsų visuomenei dar vienu požūriu – Vilnius tampa Europos kultūros sostine 2009. Reikia tikėtis, kad puiki progą skleisti ir garsinti mūsų tautinę kultūrą bus išnaudota visais lygmenimis.

Viliui Bražėnui – 95-eri

Pirmosios Respublikos karininkui, Vyčio kryžiaus ordino kavaleriui, savanoriui kūrėjui, Tėvynės apsaugos rinktinės būrio vadui, publicistui, dainininkui Viliui Bražėnui balandžio 6 d. sukako 95 metai. Neeilinis jubiliejus paminėtas Vilniaus karininkų ramovėje. Žvalus, aštraus proto, sarkastiškas jubilias pakvietė ateiti visus be dovanų ir gėlių puokščių, tik su ryžtu dirbti Lietuvai, ką Vilius Bražėnas ir darė visą savo gyvenimą. 2002 m. sugrįžęs iš Amerikos į Tėvynę net nema-no nurinti; aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje, rašo straips-nius ir vis ragina lietuvius neišsisklaidyti po pasaulį it tos Grigo bitės, pasilikti Lietuvoje, burtis ir dirbti savo tautai ir savo kraštui.

Vilius Bražėnas savo jubiliejiname minėjime Vilniaus karininkų ramovėje.

Vrš. Eugenijaus Žygaičio nuotrauka

Gegužės 7-oji – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena

Vytautas MAČIUIKA

Gimtoji kalba

Gimtoji kalba,
Amžių gelmėj
Gaivusis gėrio šaltini!
Kaip rytmečio rasa
Tu gaivini sužeistą širdį.
Gimtoji kalba,
Kasdienė mūsų duona,
Kas mes būtume be tavęs?
Amžių gelmėj
Pražuves tautos šaltinis.
Bet į ateitį kviečia
Motinų lūpomis
Kvapni kaip šilo gėlė
Gimtoji kalba.

Vargšė gramatika

Anais „sviesios ateities“ laikais vienintelė ir neklystanti „Tiesa“, kurią redagavo Genrikas Ošerovičius Zimanas, rašydavo taip: „Ša-kių apkomo pirmasis sekretorius draugas Tatjana Jančaitytė“.

Šiandien rašoma šit kaip: „...apdovanoju... Giedrę Uzdilaite, De-mokratinės politikos institutas direktorę, ...apdovanoju... seržantą Petr Novikov...“

Čia jau ir pats Rygiškių Jonas negalėtų padėti. Beviltiška. Taip uoliai, tobulai europėdami galime likti ir be savosios kalbos, kaip kokie airiai ar baltarusiai.

Rinktinės pratybos Gaidelių miške

Vyr. srž. **Reda MONTVILIENĖ**
Žemaičių rinktinė

Balandžio 11–13 dienomis Šilutės rajone, Gaidelių miške, vyko Žemaičių rinktinės kuopų kompleksinės pratybos, kuriose dalyvavo Gargždų, Kretingos, Šilalės, Tauragės, Šilutės ir Klaipėdos pėstininkų kuopos. Mokymų metu kariai atliko teritorijos žvalgybą, rengėsi gynybai, vykdė reidus, pasalas.

Pirmąsias dvi dienas kariai treniravosi ir derino sąveiką, taktinius veiksmus. Po to vyko baigiamasis pratybų etapas. Pratybose dalyvaujantys kariai galėjo parodyti savo įgūdžius, sužinoti ką dar reikėtų tobulinti.

Tokio masto kompleksinės pratybos rinktinėje organizuojamos pirmąjį kartą. Jos rengiamos ne tik tam, kad būtų įvertintas karių pasirengimas vykdyti taktines užduotis, bet ir siekiant stiprinti Žemaičių rinktinės karių tarpusavio santykius, palaikyti glaudžius ryšius tarp rinktinės kuopų karių savanorių.

→
Šilutės kuopos kulkosvaidininkas eil. Tomas Lukošius ir jo padėjėjas gr. Egidijus Birvydas.

Šilalės kuopos savanoriai brolis ir sesuo Antanas ir Antanina Girčiai.

Šilutės kuopos kariai (kairėje – kuopininkas j. srž. Arūnas Liepinis).

Pratybos baigtos, važiuojam namo...

Vrš. Eugenijaus Žygaičio nuotraukos

Naras, gynęs nepriklausomybę

Gr. Vilius DŽIAVEČKA

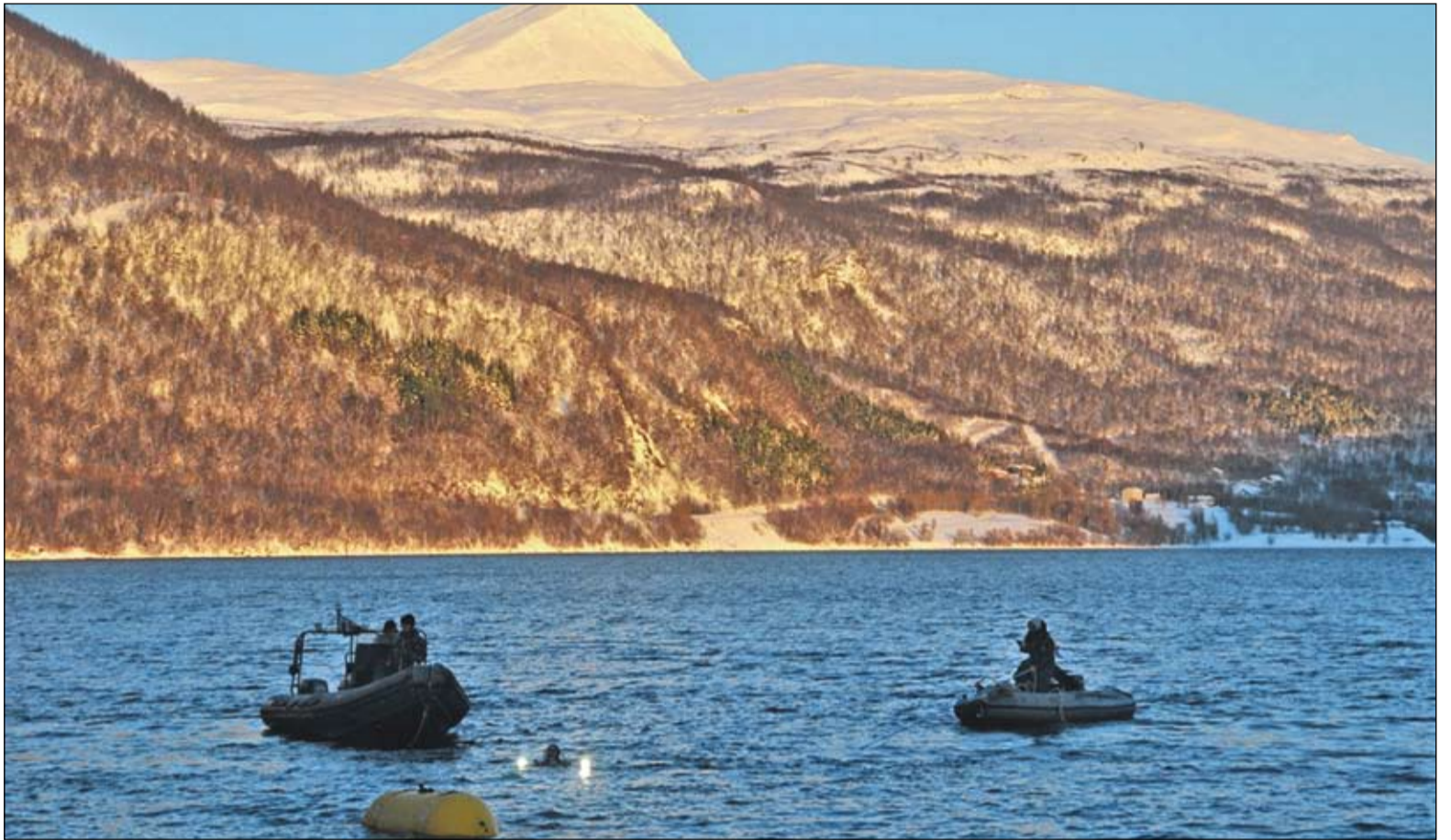
„Savorio“ korespondentas

– 1992 metais SKAT Klaipėdos rinktinėje sukurta ir apmokyta narų grupė pradėjo sėkmingai nardyti, – prisimena KJP MC narų rengimo skyriaus vyr. instruktorius ats. kpt. ltn. Valerijus Krisikaitis, – jos sudėtyje veikė dvi grupės po šešis narus. Tai pats optimaliausias skaičius, tuo metu susiklostęs visiškai atsitiktinai. Daug vėliau apie tokių grupių darbą ir optimalių narių skaičių sužinojau vykusiuose JAV armijos „žaliųjų berečių“ kursuose. O tada mes treniravomės, daug nardėme, ir nors tai nebuvo kovinis plaukimas, visi narai buvo neblogai parengti. Šitos grupės egzistavimas baigėsi labai netikėtai – mano įdėjai vykdyti specifines užduotis Klaipėdos jūrų uoste SKAT vadovybė nepritarė. Grupės narai netrukus buvo perkelti tarnauti į kitas kuopas, o man rudenio pasakė, kad narai nebegaus finansavimo. Neilgai gyvavusi mūsų grupė pradėjo byrėti...

V.Krisikaitiui rinktinės štabe net pasiūlė užsiimti privačiu verslu, kad narų grupė galėtų išlaikyti pati save. Tačiau tai nebuvo išeitis. Galimybė toliau dirbti atsirado kitur – „Geležinio Vilko“ brigados Klaipėdos batalione, pas a. a. kpt. Rimantą Baltušį. Jis narams pažadėjo 18 etatų:

– Jau susitaręs dėl perkėlimo, SKAT vadų mokymo centre, Vilniuje, baigiau būrių vadų kursų. Suteikė viršilos laipsnį. Tada ir įvykdėme pirmąją, mokomąją diversinę užduotį. Ji, aišku, buvo nukreipta prieš savus, Karinės jūrų pajėgų flotilės jūreivius. O buvo taip: kūrėsi Pakrančių apsaugos rinktinė, tad nusprendėme patikrinti jų budrumą ir savo sugebėjimus. Su vyrais pasirengiau tariamai užminuoti laivą. Flotilė jau turėjo pirmuosius laivus. Pirmasis bandymas suplanuotas ketvirtadienį nepavyko, tačiau penktadienį, nepastebėti, nuplaukėme prie laivo ir po vandeniui pakabinome porą metalinių minų imitacijų ant bortinio kilio. Padariau vienintelę klaidą, dalinyje nesuplanavau automobilio šeštadieniui, kad nuimtume savo geležis. Galvojau, nieko neatsitiks, jei nuimsime jas pirmadienį. Netikėtai skandalas kilo jau šeštadienį, nes kaip tik tą dieną laivas išplaukė į jūrą. Jūrininkai išgirdo, kažkas dunda į korpusą, pažūrėjo, pakrapštė kabliais, ten kažkokie „bambaliai“ pritvirtinti – diversija... Laivas iškart grįžo į uostą. Iškvietė mus, kad viską sutvarkytume. Vėliau dar teko pastovėti „ant kilimėlio“ pas pirmąjį Jūrų flotilės vadą – jūrų kpt. Raimundą Baltušką. Priekaištavo būsimoji admiralas, kad labai rizikavome nardydami palei sraigtus. Po to incidento dar dvi dienas flotilėje jūreiviai atidirbinėjo veiksmus, kaip įgulai apsiginti nuo povandeninių diversijų.

Vėlyvą 1992-ųjų metų rudenį perėjau į Dragūnų batalioną. Pasakui mane į dragūnus atėjo ir aštuonetos parengtų narų iš SKAT Klaipėdos rinktinės: Ežerinskis, Puidokas, Baltrūnas, Sinkevičius, Drungilas, Budrys ir kiti. Kiek vė-

Šiomet KJP povandeninių veiksmų komandos narai dalyvavo Norvegijoje vykusiuose pratybose „EODEX“.

liau prie jų prisidėjo atranką įveikę kariai iš bataliono. Labai pasisekė, kad nardymo ekipuotę bei įrangą savanorių rinktinės vadovybė mums paliko – anksčiau mūsų naudotus apynaujus, tačiau seno modelio hidrokostiumus GK-6, akvalangus, deguonies aparatus ir kompresorius. Tuomet viską atsivežėme į Nemirsetą, kur pradžioje buvo batalionas. Įsikūrėme, galima sakyti, daržinėje, turėjome tik elektrą. Tokiomis sąlygomis pradėjome treniruotis ir eksperimentuoti, nardėme netgi žiemą. Taip savarankiškai dirbome iki 1996 metų, nuo tada pradėjome dalyvauti JCET pratybų programoje su JAV specialiosiomis pajėgomis.

1997 metais į Klaipėdą atvyko pirmieji „žaliųjų berečių“ instruktoriai. Anot ats. kpt. ltn. V.Krisikaitio, jie mokė sudėtingų dalykų ir miške bei jūros pakrantėje taktikos galėjo išmokyti bet ką, net nebylius ir neregius, ką jau bekalbėti apie gerai pasirengusius karius. „Žaliosios beretės“ buvo ypač aukštos klasės profesionalai, labai geri instruktoriai. Jie savo darbą darė metodiškai, paprastai ir lengvai. Amerikiečiai sakė – partizanai gali būti kiekvienas. Kas labai nori, tas ir gali.

– Pratybose mus mokė mažųjų padalinių taktikos ir šaudybos. „Žaliųjų berečių“ kursas vyko keiliais etapais, antrąjį kartą – jau su lauko pratybomis, jos mano kariams buvo labai naudingos. Bataliono mastu kovinis narų būrio pasirengimas buvo labai aukštas, geresnis negu kitų liktinių ar šauktinių kuopose.

– Vėliau, – prisimena ats. kpt. ltn. V.Krisikaitis, – prasidėjo narų bendradarbiavimas su besikuriančiomis kariuomenės Specialiosiomis pajėgomis. Prieš dešimt metų apmokėme pirmuosius jų narus. Bendradarbiaudami kartu nuveikėme daug darbų, toliau vykdėme Specialiųjų pajėgų narų atrankas. Dar po kurio laiko ir mūsų pada-

linys tapo Specialiųjų pajėgų dalimi. Aš 2005 metais išėjau į atsargą ir, pailsėjęs, atsidėjau visuomeninei veiklai, dirbau su jaunaisiais šauliais. Visgi rimtos veiklos trūko, kol praėjusių metų vasarą, per Dragūnų dieną, batalione nesusitikome su KJP vadu flotilės admiralu Kęstučiu Macijausku. Vadas pasiūlė grįžti pas narus, perimti jų atrankas ir rengimą. Taip, nuo praėjusių metų pabaigos aš ir vėl Karinėse jūrų pajėgose, Mokomojo centro narų rengimo skyriaus vyr. instruktoriaus pareigose. Dabar povandeninių veiksmų komandoje liko tik narai išminuotojai. Nuo pat pirmųjų dienų SKAT vykdėme išminavimo darbus aplink Klaipėdą. Iš Šventosios, prisimenu, penkias bombas vieną kartą ištraukėme. Įvairiausių sprogmenų išėjusi okupacinė armija ir praūžę karai paliko daug. Tokia buvo pradžia.

O dabar naro išminuotojo parengimas truktų apie dvejus metus. Pati naro specialybė yra be galo įdomi ir jauniems, tvirtiems vyrams verta apie ją pagalvoti. Šiuo metu KJP veikia štai tokia narų parengimo sistema. Po atrankos naujokai bus rengiami keturių savaičių trukmės laivo naro kurse pagal Norvegijos narų rengimo sistemą (1 lygis). Baigęs šį kursą naras taps pilnateisiu PVK nariu. Tada, stebimas seržantų, adaptuosis kolektyve, pereis anglų kalbos kursą ir išvyks į trijų mėnesių kursų Latvijoje (2 lygis), kur viskas dėstoma anglų kalba. Latvijoje narus rengia patyrę Lietuvos, Estijos ir Latvijos narai instruktoriai. Ten visi narai ruošiami panašiai kaip Specialiųjų pajėgų kariai – yra daug taktikos, sprogdinimų. Jei kursas sėkmingai baigiamas, naras grįžta į komanda, toliau tarnauja ir laukia savo eilės į specialius kursus JAV. Valstijoje karys mokosi narų išminuotojų darbo. Pabaigus mokslus suteikiama 1 arba 2 naro kategorija. Po tokio pasirengimo naras įgis specia-

lizaciją, leidžiančią dirbti visame pasaulyje. Dar viena specialybė mūsų komandoje numatoma ateityje – giluminiai narai.

KJP narų komandos ambicijos didelės – ugdyti aukščiausios klasės specialistus. O tam, kad tokį lygį pasiekti, reikia pradėti nuo karių atrankos Klaipėdoje. Bet kokios specialybės kariui (taip pat kariui savanoriui) norint tapti naru pirmiausia reikėtų fizinių duomenų, geros sveikatos. Jeigu karys dar ne profesinės karo tarnybos, tai savanoriams reikėtų turėti privalomosios tarnybos užskaitymą. O jau tada svarbiausia – noras tobulėti, aukšta motyvacija.

– Apie KASP karius savanorius ir jų didelį potencialą dabar daug galvoju, – sako ats. kpt. ltn. V.Krisikaitis, – nes iš jų galima išugdyti gerų narų. Tik pirma reikia sustyguoti, koku pagrindu jie gali būti pas mus atrenkami ir rengiami, ir kokia abiem pusėms iš to nauda.

Priimdamas žmones į tarnybą aš nereikalausiu, kad kandidatas į narus mokėtų puikiai plaukti, jis turi to norėti, o mes – išmokysime, svarbiausia, nebijoti vandens. Pavyzdžiui, Latvijoje, atrenkant kandidatus, taikomi tokie reikalavimai, reikia 400 metrų nuplaukti per 10 minučių, 25 metrus nunerti, ir jau esi tinkamas. Į atranką gali ateiti bet kuris sveikas vaikinai, kuris dar net nemoka plaukti, taip, kaip mums reikia. Lietuvoje nėra daug baseinų, kur jaunimas užsiiminėtų plaukimo sportu. Tam, kad naujokas išmoktų gerai plaukti ir išlaikytų normatyvus, reikia beveik metų. Treniruotės baseine, žinoma, vyksta reguliariai, naujokai mokomi plaukti su plaukmenimis, kaukėmis ir t. t.

Visus karius, norinčius tapti Karinių jūrų pajėgų povandeninių veiksmų komandos narais, kviečiame teirautis mob. tel. 86 98 59 727, arba KATT 60 255.

(Pabaiga. Pradžia Nr. 3)

Naro išminuotojo parengimas trunka dvejus metus.

Nuotraukos iš KJP archyvo

Mūsų kuopos Panevėžio savanoriai

Vyr. ltn. **Andrius MATUSEVIČIUS**

501 kuopos vado pavaduotojas

Yra Panevėžyje Vyčio rinktinės 501 pėstininkų kuopa, kurioje tarnauja 85 rikiuotės kariai savanoriai ir vienas nerikiuotės karys savanoris. Gausu moksleivių ir studentų, dirbančiųjų, karių su aukštu išsilavinimu. Turime du ūkininkus. Kuopa jauna, tvarkinga, pratybų lankomumas geras. Jaunas ir kuopos vadas kpt. Karolis Morkūnas. Jis šiuo metu atlieka misiją Irake. Kuopos intendantas vrs. Tomas Bagdanskis kuopoje tarnauja ilgiausiai. Ant jo pečių gula karių aprūpinimas uniformomis, ekipuote ir visi kiti ūkiniai reikalai. Savo darbą jis atlieka gerai, apdovanotas daugybe padėkų už pavyzdinę tarnybą, sąžiningą darbą ir asmeninę iniciatyvą.

501 kuopa gali pasigirti ne tik gerais rezultatais, nuveiktais darbais, bet ir aukšta karių savimone, pareigingumu. Taip pat pastebima gera tendencija – kyla karių išsilavinimo lygis. Čia tarnauja ne vienas sportininkas, garsėjantis savo pasiekimais ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Kuopa, kaip ir visos pėstininkų kuopos, vykdo kovinį rengimą. Kariai pasitempe, kariškai žvalūs. Kai kurie tarnauja ilgesni laiką. Jie – išskirtinę patirtį turintys kariai. Minėtini: parlamento gynėjas vyr. srž. Algirdas Budrys, patyręs dziudo treneris gr. Kęstutis Trumpis, svarsčių kilnotojai – gr. Vygantas Tarutis, gr. Gintaras Vilniškis, kurie ir šiemet puikiai pasirodė Lietuvos kariuomenės čempionate. Eil. Vaidas Čeponis taip pat aktyviai dalyvauja sportinėje veikloje ir garsina kuopą. J. srž. Dalius Petrulaitis ne kartą apdovanotas padėkos raštais, KASP medaliais už neprikaištingą kario savanorio tarnybą. Turi įgijęs inžinerinį išsilavinimą, MG 3 kulkosvaidininko kvalifikaciją, S.Raštikio puskari-

ninkų mokykloje įgijo skyrininko kvalifikaciją. Eil. Rasida Kovalska dirba finansininke firmoje. Nors dar ir nedaug laiko tarnauja savanore, bet jau spėjo parodyti tvirtą charakterį. Kovo mėnesį baigė bazinio kario savanorio įgūdžių kurso I etapą. Dalyvauja kulkinio šaudymo varžybose Lietuvoje ir svetur.

Kuopa paskutiniu metu gerokai atjaunėjo, nes atėjo nemažai jaunimo. Iš jų pasižymėti spėjo jau ne vienas karys. Štai eil. Andrius Ordojanas yra patyręs dziudo kovotojas, eil. Antanas Audikas kultivuoja laisvasias imtynes, dalyvauja tarptautiniuose turnyruose, eil. Justinas Urbonas žaidžia regbio komandoje. Kiti – tiesiog šaunūs ir sumanūs kariai, pasirinkę kario savanorio tarnybą, kurią vertina kaip ypatingą patirtį. Tarp šių jaunųjų karių savanorių itin aktyvūs yra eil. Mindaugas Baltutis, eil. Linas Pažemeckas, eil. Andrius Bigas, eil. Renatas Eringis, eil. Saulius Edartas, eil. Laurynas Grigaliūnas, eil. Judita Jazdauskaitė, eil. Vitalis Karpčiauskas, eil. Tomas Obrikis, eil. Mindaugas Kriškėičūnas. Aktyviai į kuopos veiklą įsitraukė eil. Ligita Petrulytė, eil. Zigmantas Gatlis. Gr. Tomas Joneliūkstis – kompetentingas instruktorius, stropiai perteikiantis jauniems savanoriams savo patirtį.

Pratybos kuopoje visada prasideda rikiuote. Vėliau instruktoriai dėsto teorinę medžiagą, atsako į klausimus. Po to važiuojame į Karinų oro pajėgų sraigtasparnių eskadrilės teritoriją. Čia mūsų pratybų vieta. Sąlygos tikrai neblogos, nors teritorija ir nėra didelė. Yra pastatų, kelių, vandens kanalų, įvairių gamtinių kliūčių. Sąlygos nelepina, bet juk sunku pratybose – lengva mūšyje! Kuopos kariai šią pratybų vietą mėgsta. Po pratybų vyksta aptarimai, kuriuose apsvaustos visos iškilusios kliūtys, kokie galėjo būti tų kliūčių sprendimo būdai, kokios padary-

tos klaidos, kaip reikėjo jų išvengti ir pan.

Turime tris būrių vadus. I būrio vadas ltn. Marius Dainys – geras kovinės savignos kovotojas – sumaniai vadovauja būriui. II būrio vadui vyr. ltn. Irmantui Grubinskui netrūksta noro tobulinti savo įgūdžius, be to, jis studijuoja Kauno medicinos universitete ir ketina tapti chirurgu. III būrio vadas vyr. ltn. Algimantas Svaidenis – ilgametę vadovavimo patirtį turintis būrio vadas. Jis Lietuvai prisiekė 1993 m. sausio 13 d. Būrių vadams talkina jų pavaduotojai ir skyrių vadai. Eil. Gediminas Ambraška – jaunas skyriaus vadas – savo pareigas išmano labai gerai. Tobulinas kiek tik įmanoma. Yra baigęs nemažai kursų, puikiai išmano skyriaus ginkluotę ir techniką, skyriaus taktikos gudrybes. Sumaniai vadovauja gr. Darius Šapnagis ir Andrius Kopūstas. Ilgesnį laiką tarnauja ir eil. Žilvinas Kripaitis. Jis savo žinias perteikia ir Panevėžio apskrities šaulių rinktinės jauniems šauliams.

Savanoriai klusniai vykdo savo vadų nurodymus, bet kovingumo, azarto taip pat nestinga. Matyt, aukštaitiškas temperamentas turi įtakos. Lietus, sniegas ar vėjas – kuopos kariams tai nėra močiai. Gr. Darius Bružauskas dėl to net džiaugiasi. Sako, kad pratybos bus tik įdomesnės, ir įspūdžių daugiau. Šis karys buvo išvykęs į užsienį, bet tik trumpam. Grįžęs iš karto įsitraukė į kuopos veiklą, nes labai pasiilgo tarnybos draugų, uniformos, pratybų... Savanoriškumo dvasia gyva, o kad kuopoje vyrauja draugiškumo ir nuosirdumo atmosfera – daug lemia gr. Rima Sokaitė ir eil. Simona Jaunkauskaitė. Kuopos kariai niekada neatsisako padėti tarnybos draugams. Kai visi susėda pietų pertraukos metu arba po pratybų prie laužo, ateina eilė pasireikšti eil. Tomui Juknevičiui ir eil. Linui Gaidžiūnui, kurie žino daugybę linksmybų istorijų. Tokia jau ta kariška draugija.

Savanorė dalyvavo Europos šaudymo čempionate

Eil. Rasida Kovalska.

Lijana ROŽANOVSKAJA

Kasmet vyksta Europos kulkinio šaudymo čempionatai. Šiais 2008 metais geriausi Europos šauliai važiuojo į Šveicariją. Čia, Vinterturo mieste, vasario 26 d. – kovo 1 d. ir buvo surengtas čempionatas. Lietuvai atstovavo R.Kovalska, R.Spėčius, M.Belochvostova, T.Simokaitis, K.Petniūnas, J.Jancevič, K.Poliakaitė, K.Girulis ir M.Stankevičius.

Kulkinis šaudymas – viena seniausių ir populiariausių sporto šakų pasaulyje, atsiradusi, kai tik buvo išrasti šaunamieji ginklai. Manoma, kad pirmosios oficialios

kulkinio šaudymo varžybos įvyko 1452 m. Šveicarijoje. Šiais laikais čempionatas vyksta toje šalyje, kurios atstovai nugalėjo paskutiniame čempionate, todėl praktiškai ji tenka rengti kasmet vis kitur. Yra kulkinio šaudymo rungtis vyrams ir moterims. Nugalėtojai išaiškunami po 40 šūvių.

Šių metų čempionate dalyvavo Lenkija, Ukraina, Vokietija, Prancūzija, Kroatija, Gudija, Rusija, Serbija, Izraelis, Italija, Graikija, Vengrija, Suomija, Ispanija, Bulgarija ir kitos šalys. Iš viso 708 sportininkai iš 41 valstybės. Moterų grupėje pneumatinio šaudymo rungtyje I vietą iškovojo Liubovė Galkina iš Rusijos, vyrų grupėje – norvegas Arė Hansenas. 501 kuopos savanorė Rasida Kovalska užėmė 66 vietą, M.Belochvostova – 67, o vyrų grupėje R.Spėčius – 20, K.Girulis – 40 ir M.Stankevičius – 62 vietą. Lietuviams buvo ypatingi 3 taškai. L.Zajančiauskienė ir R.Spėčiui pritrūko vos 3 taškų iki finalinio aštuonetos, o R.Kovalskai – iki asmeninio rekordo.

Sportininkai gyvena Šveicarijos kariuomenės kareivinėse. Sąlygos geros, be to teko susipažinti, kaip gyvena ir maitinasi Šveicarijos kariai. Laisvalaikiu, tarp varžybų, sportininkų laukė daug staigmenų ir pramogų, čempionato organizatoriai pasistengė, kad niekas nenuobodžiautų.

Nors lietuviai ir neiškovojo prizinių vietų, bet turėjo galimybę išbandyti savo jėgas, tikėkimės, kad pergalių sulauksime ateityje.

Ką mes veikiame mokymuose

Eil. **Saulius EDARTAS**

501 kuopos karys savanoris

Užsiėmimai kuopoje prasideda rikiuote. Visi kariai renkasi aštuntą valandą ryto ir eina pasiimti ginklų. Po rytinės rikiuotės sėdame į mašiną ir važiuojame į mokymų vietą. Mokymuose savanorius moko žygiuoti, išsidėstyti tam tikra tvarka, aiškina, kaip reikia apsiginti, puliti, pridengti kitus karius. Vadai labai nekankina savanorių, leidžia ir papietauti, pamoko, jei ko nesupranta, tačiau dykaduoniauti neleidžia. Visą dieną daug žygiuojame, šaudome imitaciniais šoviniais, kurie žalos nedaro tik sukelia garsą. Taip pat turime ir naudojamės dūminiais, imitaciniais sprogstamaisiais paketais.

Mokymai dažniausiai vyksta kelias dienas, tad naktį tenka pra-

leisti gamtoje. Jei mokymai vyksta miške, nakčiai statomos palapinės, o kas nenori miegoti palapinėje, gali įsitaisyti prie laužo. Jei mokymai vyksta KOP sraigtasparnių eskadrilės teritorijoje, tai ilsimės pastate, bet jis nepanašus į viešbutį, langų jame nėra, durų taip pat nėra, o grindys betoninės, bet turime čiužinius, minkštus miegmaišius, todėl labai nesiskundžiame. Bet labai įmigtai neišeina, kadangi naktį negalima palikti bazės be apsaugos, tenka visiems po valandą pabudėti. Budime po du iki šeštos valandos ryto, kai visa kuopa jau turi būti atsikėlus. Papusryčiaus mokymai tęsiasi.

Naują mokymų dieną tenka daugiau pašaudyti į „priešą“. Dažnai tenka ieškoti „priešo“ buvimo vietos, o kai žvalgai suranda, sukame galvas, kaip kuo labiau priartėti nepastebėtiems ir „priešą“ sunaikinti. Dažniausiai taip ir atsitinka.

Pasibaigus mokymams, būna aptarimai, kuriuose svarstomos visos iškilusios problemos, kokie galėjo būti jų sprendimo būdai, kokios padarytos klaidos, kaip reikėjo jų išvengti ir pan.

Kai iš mokymų grįžtame atgal į kuopą, išsivalome ginklus, juos grąžiname į ginklinę, nusišveičiame batus ir keliaujame namo.

Pratybos baigėsi: „Ginklus apžiūrai!“

Svarsčio kilnojimo čempionatas

Kariuomenės čempionė – Vyčio rinktinės komanda su rinktinės vadu plk. lt. Ričardu Leikumi.

J. psk. Petro Jodenukio nuotrauka

Arvyda Badauskaitė

Vyčio rinktinė

Balandžio 3 d. Panevėžio sporto komplekso „Aukštaitija“ sporto salėje vyko kariuomenės svarsčio kilnojimo čempionatas, kuriame dalyvavo 9 komandos – KOP, Kęstučio bataliono, Dariaus ir Girėno rinktinės, Dainavos rinktinės, Butigėidžio dragūnų mokomojo bataliono, karo policijos, Gedimino štabo bataliono, Kauno Stasio Raštikio pus-

karininkų mokyklos ir Vyčio rinktinės.

Po atkaklios kovos tapo žinomi varžybų nugalėtojai. Bendroje komandinėje įskaitoje pirmąją vietą iškovojo Vyčio rinktinė, antrąją – KOP, trečiąją – Dainavos rinktinė. Beveik visose svorio kategorijose prizines vietas iškovojo Vyčio rinktinės savanoriai, o kariuomenės čempionais tapo: 60 kg svorio kategorijoje – Gintaras Vencevičius (Dariaus ir Girėno rinktinė), 65 kg – Ro-

landas Jankauskas (Vyčio rinktinė), 75 kg – Gintaras Vilniškis (Vyčio rinktinė), 80 kg – Giedrius Pargaliauskas (KOP), 90 kg – Jonas Grinas (Vyčio rinktinė), daugiau kaip 90 kg – Alfonsas Špokas (Dariaus ir Girėno rinktinė). Vyčio rinktinės vadas plk. lt. Ričardas Leikus apdovanojo nugalėtojus bei padėjo visiems dalyvavusiems kariams.

Atskiros padėkos nusipelnė ir varžybų vyr. teisėjas Vytautas Gutauskas.

Konkursas vyko Alytuje

Laima ŠIPŠINSKIENĖ

Atostogos – geras dalykas, tačiau Kalvarijos savivaldybės mokyklų mokiniams – konkurso „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“ dalyviams, jos prasidėjo vėliau. Įtemptai mokėsi, kovo 18-ąją jie jau vyko į Savanorių pajėgų Dainavos rinktinę. Mus maloniai sutiko rinktinės štabo skyriaus viršininkas kpt. Kęstutis Pileckas, kuris buvo ir konkurso komisijos pirmininkas.

Užduotis konkursui ruošė Sangrūdės mokyklos istorijos mokytoja Violeta Silickienė. Mokiniai buvo kę veikti: užduočių – 80, iš jų 30 – testų, kitas reikėjo atsakyti žodžiu.

Kol komisija tikrino atsakymus, mokiniai nenuobodžiavo – susipažino su rinktine, apžiūrėjo muziejų, bendravo su savanoriais.

Konkurso nugalėtoja tapo Kalvarijos gimnazijos IVG klasės mokinė Neringa Liutkevičiūtė, jos

bendraklasė Vilija Čmukaitė užėmė antrąją vietą, o IIG klasės mokinė Rima Zubrytė – trečiąją. Konkursoi jas rengė mokytojas Algimantas Babeckas. Nugalėtojoms diplomus ir dovanėles įteikė rinktinės vadas mjr. Raimondas Matulaitis.

Konkurso dalyviai nuoširdžiai dėkoja rinktinės vadovybei už šiltą priėmimą, o Kalvarijos savivaldybės Švietimo skyriaus vyr. specialistei Rūtelei Klimaitėi – už išvykos organizavimą.

Ats. plk. lt. Virginijus Česnulevičius

Balandžio 7 d. mirė ats. plk. lt. Virginijus Česnulevičius

V. Česnulevičius gimė 1956 m. lapkričio 17 d. Kretingoje. 1974 m. baigė Kybartų K. Donelaičio vidurinę mokyklą ir įstojo į Karaliaučiaus aukštąją karinę jūrų mokyklą. Po metų iš mokyklos išėjo ir buvo pasiūstas baigti privalomosios karo tarnybos Baltijos karo laivyne. Grįžęs dirbo autošaltkalviu Kaune, neakivaizdiniu būdu studijavo Kauno politechnikos institute. 1982 m.

baigė Minsko aukštąją vidaus reikalų mokyklą, dirbo Lietuvos TSR vidaus reikalų ministerijos kriminalinės paieškos valdyboje įgaliotiniu ypatingai svarbioms byloms, vyresniuoju inspektoriumi. Nuo 1990 m. birželio mėn. – Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Krašto apsaugos ir vidaus reikalų komisijos neetatinis konsultantas. 1990 m. spalio 15 d. paskirtas Krašto apsaugos departamentu Pasienio apsaugos skyriaus (vėliau – Pasienio apsaugos tarnyba) viršininku. Vienas iš krašto apsaugos organizatorių, Lietuvos valstybės sienos apsaugos kūrėjas ir vadas. Sausio įvykių metu – Aukščiausiosios Tarybos gynybos vado pavaduotojas. 1991 12 30 suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis. 1992–1993 m. vadovavo KAM Imuniteto tarnybai. Išėjęs į atsargą dirbo informacijos, saugos ir prevencijos departamentų direktoriumi komerciniuose bankuose, Vilniaus miesto savivaldybėje. Nuo 2003 m. – Mobilizacijos departamento prie KAM vyr. teisininkas, dėstė Jono Žemaičio karo akademijoje. 2006 m. baigė M. Riomerio universitetą.

Apdovanotas Vyčio kryžiaus ordino Riterio kryžiumi, Sausio 13-osios atminimo, Savanorio kūrėjo medaliais.

Nuoširdžiai užjaučiame Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacijos prezidentą ats. plk. lt. Vytautą Čepuką dėl brolio mirties.

Lietuvos savanorių draugija

Reiškiame nuoširdžią užuojautą 101 kuopos intendantui vyr. srž. Kęstučiui Pačkauskui dėl tėvo mirties.

Dainavos apygardos 1-oji rinktinė

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame gr. Nerijų Aidukevičių.

Dainavos apygardos 1-oji rinktinė

Tragiškai žuvus 510 kuopos kariui savanoriui eil. Rustamui Nišanovui nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą ir artimuosius.

Vyčio apygardos 5-oji rinktinė

CKB funkciniai specialistai Afganistane

Ats. lt. Eglė TRATAITĖ

Didžiosios Kovos rinktinės 801 CKB kuopa

Ištrauka iš Taraso laiško kuoopos draugams:

„...čia pavasaris... Šiandien 25 laipsniai, tvanku (turbūt bus lietaus...), ir net šis pastovus beveik škvalo stiprumo vėjas, kuris pučia gūsiams ir meta į veidą dulkes, smėlį, molį, akmenukus – nesuteikia atgaivos... Vargana gyvenvietė, purvini žmonės, kurie, rodos, lyg iš knygutės apie viduramžius. Pastatai iš molio, nežinau kaip jie stovi ir kiek dar stovės, gal 100–metį, o gal kitą pavasarį ar tiesiog rytoj juos nuplaus smarki liūtis. Keliai? Kur prajoja koks asiliukas ar pravažiuoja kokia transporto priemonė, ten ir kelias –

tas pats molis ir purvinas vanduo...

Nežinau, nuo ko pradėti ir kur turėtų laukt pabaiga...

Bet, žinot, šiandien ryte pakėliau galvą, pažūrėjau į dangų ir pamiršau, kur esu! Dangus toks pat, kaip Lietuvoj, ir debesys tokie patys... Ir akimirka pasirodė, kad paskutinės 5 dienos tik keistas sapnas..., bet pakilo vėjas, paspringau dulkėmis, ir iliuzija išsisklaidė“.

– **Koks pirmas įspūdis, pirmoji savaitė?**

– Nors šiandien prisiminus atrodo juokinga, patyriau pojūtį, kad galbūt aš čia visiškai nereikalingas. Manęs čia niekas nelaukė, gyvenamoji vieta neparuošta, pirmoji nakvynė medicinos punkte, įtarūs žvilgsniai, bet greitai viskas stojo į savo vietas ir prasidėjo intensyvus darbas.

– **Kokios buvo darbo sąlygos?**

Taip dirbama statybose Afganistane.

– Palapinė, stalas, kompiuteris, „Tojotos“, keliai, kalnai, laukai, žmonės. Kartais sunku, kartais linksma, kartais tiesiog neįmanoma dirbti, tačiau nepasakyčiau, kad Lietuvoje ir turint idealias, palyginti su čionykštėmis, darbo sąlygas, kitaip. Tiesiog reikia užsibrėžti sau aiškius tikslus, susi-

kaupiti ir ryžtingai to siekti. Tuomet ir darbai pradeda kur kas sparčiau suktis.

Ištrauka iš PAG–4 CKB skyriaus viršininko kpt. Mariaus Paukšto žinutės CKB kuopos kariams:

...Tarasas šaunuolis. Po truputį įsivažiuoja. Kaip aš įsivažiuoju, jam tikrai nėra lengva. Šiaip aš jo

labai nelepinu. Reikia naująją pakrikštyti ir darbo duoti, tai gauna visokių „infrastruktūrinių“ taškų, ir ne tik. Jis visiems patinka, net ir vadui, dar niekas jam net barzdos neliepė nusiskusti. Tai vaikšto kaip tikras modernus afganistanietis, purvu užlipintomis akimis.

Nukelta į 8 psl.

CKB funkciniai specialistai Afganistane

Atkelta iš 7 psl.

– **Buvai tarsi žvalgas, vadai tavo darbą vertino teigiamai, ką ten spėjai nuveikti, ką palikai po savęs?**

– Kadangi buvau pirmasis, tai teko kovoti dėl pripažinimo ne tik vietinių akyse, bet ir tarp PAG–4 karių. Po savęs palikau sukauptos informacijos apie techninių dalykų būklę Goro provincijoje bei, tikiuosi, malonų slapyvardį „ingine–sahib“, vietiniai inžinieriai, su kuriais teko bendrauti, pakrikštijo mane taip, kad jiems būtų lengviau ir nereikėtų prisimint mano vardo bei laipsnio, nes tai jiems labai sudėtinga. Svarbiausia, kad užsitarnavau jų pagarbą, ir esu tikras, kad į tą karį, kuris važiuos po manęs, jie žiūrės pagarbiai, nes aš jau iškovojau jų pasitikėjimą ir „vietą po saule“ jų krašte. Taip pat palikau tris neįgyvendintus projektus: 2 sustabdžiau kaip specialistas, matydamas, kad jie neatneš Gorui naudos, o tik atvirksčiai – gali būti žalinę. Tokioje situacijoje tinka posakis: „Gerais norais kelias į pragarą grįstas“. Na, ir viena projektą parengiau, tačiau neužteko laiko jam įgyvendinti – reikėjo grįžti namo. Na ir savo antsiuvą dar palikau ant PAG–4 garbės lentos.

Taigi sustabdyti projektai leido išvengti beprasmiško energijos eikvojimo, taip pat džiaugiuosi galėjęs viename projekte pabūti tarpininku, tai padėjo rasti optimaliausią sprendimo variantą, tad suinteresuotos pusės liko patenkintos. Projektas buvo dėl obelių sodinukų, kurie po derybų buvo sėkmingai perduoti Goro provincijos žemės ūkiu atstovui.

– **O ką norėtum palinkėti ateityje kariams, vykstantiems į tarptautines operacijas?**

– Drąsos, ištvermingumo, stiprybės siekiant užsibrėžtų tikslų. Ir, žinoma, kad važiuojant ir tikrai pavojingas užduotis nebūtų beprasmiškas, žinių, tinkamo pasirėngimo ir atsakingo požiūrio. Kas valdo informaciją – valdo pasaulį!

Pakalbino ir ats. vyr. lt. Vydmantą Augutį.

– **Vydmantai, tamsta antrasis CKB kuopos funkcinis specialistas, vykęs į Gorą, kokie išpūdžiai?**

– Mano amžius yra toks, kad atsiradus galimybei negalėjau ja nepasinaudoti. Patyriau daug išpūdžių. Visų pirma, išvykau vienas, atstumas – 4000 km, sunkūs daiktamaisiai ir skaudanti po sužeidimo ranka. Taip pat nežinojau, kokios užduotys nuykus manęs laukia. Tik minimalią informaciją gavau iš Taraso, kuris šias funkcijas atliko iki manęs. Prieš vykdamas buvau pasitikslinęs įvairius statybinius normatyvus, kurie pasirodė tenykštemis sąlygomis nerealūs. Čia galioja kitos taisyklės, kurias trumpai galima apibūdinti taip: jei statau namą – tai tik pagal vietines taisykles ir iš vietinių statybos medžiagų. Vienu žodžiu, remiantis vietinių patirtimi.

– **Kaip jautėtės atvykęs, ar greitai prisitaikėte?**

– Po sudėtingos kelionės pirmas išpūdis irgi nieko gero nežadėjo. Ap-

gyvendino vieną atskiroje palapinėje, sunku buvo susirasti, su kuo bendrauti, ko pasiklausti informacijos, o to labai trūko, juk pirmą kart būdamas stovykloje net neišvaizduoji, kur kreiptis, o klausimų daug. Visa laimė, kad dauguma PAG karių buvo iš Tauragės, todėl sulaukiau jų pagalbos. Ačiū kapelionui Remigijui, Giedriui Revadui ir kitiems, ypač Užsienio reikalų ministerijos specialistui, Goro provincijoje įgyvendinamų projektų koordinatoriui Mindaugui Simonaičiui. Mindaugas tiesiogiai mane ir įtraukė į darbų sukūrį bei vėliau konsultavo, vertė anglų kalbos tekstus, lydėdavo į statomus bei numatomus statyti objektus.

Teško bendrauti su nuostabiais žmonėmis. Negaliu nepaminėti geru žodžiu ir nepadėkoti CKB skyriaus viršininkui kpt. Liutaurui Mickevičiui, kuriam buvau tiesiogiai pavaldus, PAG–5 vadui plk. lt. Daliui Polekauskui, na ir štabo viršininkui mjr. Dariui Vaicikauskui, kurie nuoširdžiai padėdavo: „Gal reikia pagalbos? Ar ko netrūksta?“. Negaliu nepaminėti ir žmonių, su kuriais bendravome būstinėje: tai amerikiečių patarėja Tamara, kuri neblogai kalbėjo rusiškai, Krašto apsaugos ministerijos darbuotojas Tomas Urbonas. Ir dar daug žmonių, kuriuos sunku bus pamiršti.

Vėliau savaitę teko gyventi kartu su Lietuvos misijos Afganistane vadovu Aleksandru Matoniu. Taip pat ir su Aloyzu Jančoru, žinomą Lietuvos kino operatoriumi. Su juo tapome neišskiriami draugai. Draugystę puoselėjame ir dabar. Aloyzas kūrė filmą apie PAG ir Goro provinciją. Filmas turėtų pasirodyti dar šiais metais. Su juo buvome išvykę į 4 dienų patulį, dienos išvyką prie garšio minareto, kartu su archeologais iš Lietuvos. Teko patirti tikrai daug išpūdžių ir nuotykių.

Užduotys, kurias reikėjo atlikti pirmomis dienomis, mane tiesiog pribloškė. Tai buvo Goro provincijos teismo pastato remonto, statomos prokuratūros pastato projektų bei statybos darbų sąmatų tikslinimas ir begalės kitų objektų techninė priežiūra.

PAG stovykla įrengta 2300 m virš jūros lygio, todėl pirmomis dienomis buvo jaučiamas deguonies stygius, sunku greitai judėti. Tačiau po 2–3 savaičių organizmas priprato ir nemalonūs pojūčiai išnyko.

Be to, išvykus iš stovyklos reikėjo turėti visą amuniciją, kuri tikrai nėra lengva, o temperatūra siekdavo dieną apie 40 laipsnių šilumos, o naktį – iki minus 4. Afganistanas – kontrastų šalis. Tokie ir buvo pirmieji išpūdžiai.

– **Kaip tamstai sekėsi darbai, ką pavyko nuveikti?**

– Pradžioje tikrai buvo baisu, nežinojau nuo ko pradėti, nebuvo už ko užsikabinti. Ėmiau ste-

Vyr. lt. Vydmantas Augutis su afganistaniečiu darbų vykdytoju.

bėti vietinius statybininkus, darbų vykdytojus, jei taip galima juos vadinti, ir po kiek laiko supratau, kad reikia vadovautis vietine patirtimi. Aišku, ne akiai, o darant savo tikslines specialisto korekcijas.

Po kurio laiko atvyko mjr. Simonas Gardneris iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Jis buvo įpareigotas JAV aukšto rango karininkų žmonių surinktomis lėšomis pradėti statyti naujus vaikų namus. Kadangi šių lėšų buvo surinkta nepakankamai projektui įgyvendinti, prisidėjo ir Lietuva. Buvau įpareigotas derinti projekto ypatybes, kadangi projektas buvo parengtas Europoje, neatsižvelgiant į vietines sąlygas bei turimas statybines medžiagas. S.Gardneris, atlikęs inžinerinius tiriamuosius darbus, po 2 savaičių išvyko. Likau vienas. Reikėjo vaikų namų statybos teritoriją pirmiausia aptverti, nes Afganistane visi statybos darbai prasideda nuo tvoros, kuri atskiria nuo aplinkinių akių. Tvorą pastatėme išpūdingą. Ji ir Lietuvoje papuoštų ne vieną statinį. Jos matmenys – 134x65x2,5 m. Šią vasarą bus pradėti vaikų namų statybos darbai.

Taip pat, kaip jau minėjau, teko peržiūrėti prokuratūros statybos darbų ir teismo pastato remonto sąmatas bei pateikti siūlymus dėl projekto tobulinimo. Čia nėra jokių žinybų, įkainių, viskas derinama su vietine rinka. Tiksliai negaliu nurodyti sumos, bet pavyko gerokai sumažinti atliekamų darbų kainas. Tačiau man išvykstant projektas vis dar nebuvo pradėtas įgyvendinti.

Teško koreguoti karių ramovės šlaitinio stogo konstrukcijos projektą. Rezultato nespėjau pama-

tyti, kadangi išvykome į Lietuvą.“

– **Ar labai sudėtingos darbo sąlygos?**

– Žinojau, kur atvykau, be to, juk negali pasirinkti meteorologinių sąlygų ir atvėsinoti įkaitusio smėlio, o ir nebuvo iš ko rinktis. Labiausiai buvo gaila žiūrėti į moteris (politines patarėjas islاندės Heidą, Siuzeną, amerikietę Tamarą), kurios, vykdamos į susitikimus su vietiniais, turėdavo apsimuturiuoti galvas ir kojas, kad visiškai, na, kiek tai yra įmanoma, nesimatyti nuogos odos.

– **Kokie tamstos gražiausi prisiminimai iš šios misijos?**

– Tikrai sužavėjo karių tarpusavio santykiai. Buvo ir stipresnių, ir silpnesnių žmonių, tačiau visada buvome pasiruošę ištiesiti vienas kitam pagalbos ranką. Ten be galo jaučiamas artimųjų ilgesys, tad tarpusavio ryšiai ypač svarbūs. Įstrigo vadų skiepijami santykiai, kurie padėjo jaustis lygiaverčiam. Ypač sujaukino tai, kad kai dėl komandiruotės termino pabaigos turėjau išvykti namo anksčiau už PAG–5 grupę, buvo išrikiuoti visi stovyklos kariai ir man įteiktas NATO pajėgų medalis už dalyvavimą karinėje misijoje. Anksčiau to dar nėra buvę. Tai didžiausias įvertinimas už mano kuklų darbą. Kiek žinau, ir misijos vadovas Aleksandras Matonis atsiuntė padėką mūsų kuopos ir pajėgų vadovybei.

– **Ką tamstai davė ši kelionė?**

– Manau, kad kiekvienam nors kiek dvasingam žmogui tokia išvyka palieka neišdildomą išpūdį. Gal kiek ir per skaudu, kad tik patyręs tokius išgyvenimus sužinai, dėl ko verta gyventi.

Ir tik sugrįžus namo, kai sulauki iš aplinkinių žmonių neigiamos reakcijos arba abejingumo, pasidaro labai skaudu. Galima daryti

išvadą, kad tuos jausmus gali suprasti tik ten pabuvojęs dvasingas žmogus, o tik paskui jau karys.

– **Ar tamstos darbas Goro provincijoje duos naudos kitiems CKB funkciniais specialistams?**

– Manau, prisidėjau prie mūsų – Lietuvos karių ir specialistų – įvaizdžio gerinimo. Juk ten reikalingi ne gražiai kalbantys, o gerai ir atsakingai atliekantys savo pareigas.

– **Ko palinkėtumėt būsimiems funkciniais CKB specialistams?**

– Nebijoti ir degti dideliu noru sąžiningai atlikti jums patikėtas funkcijas. Lengva ten kur mūsų nėra. Tai viena iš rimčiausių gyvenimo pamokų. Be to, reikia nepamiršti ir objektyviai įvertinti savo jėgas, galbūt tiesiog paklausti savęs – ar aš sugebėsiu?

CKB kuopos vado kpt. Gedimino Latvio nuomone, Goro provincijoje šiuo metu iš CKB funkcinį specialistų labiausiai reikalingi inžinieriai, kurie galėtų identifikuoti galimus inžinerinius projektus, parengtų reikalavimus vietiniais rangovams, kontroliuoti projektų vykdymą. Tačiau artimiausioje ateityje gali prireikti švietimo, sveikatos apsaugos bei kitų specialistų, kurie savo žinias perteiktų vietinei civilinei valdžiai ir jos institucijoms.

Keičiantis tarptautinių operacijų specifikai funkcinį CKB specialistų poreikis tikrai auga ir augs. Bendradarbiaujant su vietinės valdžios, tarptautinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, įgyvendinant greito poveikio projektus, vertinant regiono švietimo, sveikatos, infrastruktūros ir kitą situaciją CKB ekspertų žinios yra ir bus naudingos Lietuvos kariuomenei vykdamas tarptautines operacijas.

(Pabaiga. Pradžia Nr. 3)

Savanas, SL 1469.

steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgos. Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: 2056 Viršuliškių 36, Vilnius, Tel.: 242 77 56.

El. paštas: Vilius.Dziavecka@mil.lt

Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.

Indeksas 0099

Redaktorius ats. kpt. Vytautas Voveris.

Korespondentas gr. Vilius Džiavečka.

Dizainerė Jurgita Šeštokaitė.

Kalbos redaktorė Živilė Gurauskienė.

Rinko ir maketavo UAB „Valstiečių laikraštis“

Kaina 1 Lt 20 ct